

KJAK

Brúgvín um Sandá

Nú røkist fyri eini loysn á nýggja sambandinum millum Glyvursveg á Argjum, brúgv um Sandá, og yvir í Velbastaðvegin, tí nú er byggiskráin klár, og arbeiðið verður boðið út í næstum.

MARIN KATRÍNA FRÝDAL
býráðslimur fyri Tjóðveldi Forkvinna í teknisku nevnd Limur í bygginevndini fyri brúnna um Sandá

Sum vituligt er, so møti eg javnan fólki, ið fregnast eftir brúnni um Sandá – nær kemur hon, verður spurt. Jú,

satt er, at arbeiðið hevur tikið drúgva tíð, men leingi er tað, ið væl skal vera. Arbeitt hevur verið við

verkætlanini, bæði politiskt og fakliga, í longri tíð. Her á landi er langt ímillum brúgvabyggingar av slíkum slag sum hesari, og harumframt fevnir verkætlanin eisini um vegastrekkini og rundkoyringar báðumegin sjálva brúnna; tann eina við Velbastaðvegin og hin við Glyvursvegin. Tã, ið talan eisini er um bygt øki, eina vakra á, og fleiri ferðsluæðrar, og at alt samanlagt skal ganga upp í eina væleydnaða eind, so hevur hendan uppgávan sett stór krøv og ført við

sær hópín av fakligum avbjóðingum. Við brúnni um Sandá verða Glyvursvegur, Marknagilsvegur og Velbastaðvegur knýttir saman. Arbeitt hevur verið við at finna bestu loysnina, ið eisini fevnir um kanningar av undirlendi, upptekning av rundkoyringum, vegaføring v.m. Sandá og økið har umkring eru náttúruvøkur, og hetta skal virðast. Tí er ætlanin, at brúgvín skal hava minst møgulígt árin á nær-umhvørvið. Brúgvín skal

somuleiðis vera eitt bygglístarlígt vælaverk, - ja, ein prýðiligur varði til okkara eftirkomarar. Arbeíðið verður nú boðið út í eini heildararbeiðstøku, og koma innkomnu tilboðini at verða dømd eftir einum ávísúm lykli, har tað, umframt prísín, m.a. verður útsjónðin av brúnni, ið fer at telja nógv. Eisini verða serlígt atlíit tikiin til bleytu ferðsluna, t.v.s. fólk til gongu, á súkklu, rørslutarnað o.s.fr. Nýggja brúgvín og vega-strekkið fer at lætta nógv um

gerandisdagin hjã teimum, sum hava sína føstu farleið millum Havnina og Argir. Tí kunnu teir borgarar, ið hava bíðað við langtan eftir hesi loysnini nú byrja at gleða seg til, at verkætlanin verður framd í verki; tí væntandi fer býráðið í næstu viku at taka undir við avgerðini hjã bygginevndini og teknisku nevnd, um at góðkenna út-bjóðingartilfarið og at bjóða arbeiðið út.

TÍÐARGREIN

endaliga treyta holdningarnar hjã tí einstaka, heldur ikki hjã tíðindafólku. Um so var, so kundu vit í einum skala sett fólk í bás: høgra - vinstra, trúgvandi - vantrúgvandi, góð - ring o.s.fr. Men soleiðis er tað lukkutíð ikki. Holdningar byggja í størsta mun á kensluliga førningin, sum vit hava í viðføri. Tí er tað ein illusiún at siga, at miðlafólk eru neutral, tí tað eru tey ikki, tað er eingin. Tí kunnu vit helst sanna, at tann prioritetur, sum miðlafólk leggja fyri dagin, er partur av teirra sannførda samleika, átrúnaðaliga, politískt, moralskt og etískt. Hesin veruleiki kann flyta mørkini. Tí hvat er tað mest áhugaverda og týðningarmikla? Hvussu verða sendingarnar valdar, og hvussu passa tær so í teir karmar, sum settir eru um virkseimið hjã Kringvarpinum um sakliga og óhefta upplýsing og eitt fjóltáttað tilboð?

Exponeringin

Tað verður mangan sagt, at KvF hevur so avmarkaðar figgjar-karmar, at varpið ikki kann liva upp til ásetingarnar í kringvarps-lógini og enn minni til public-service-sáttmálan. Øll lisensgjóldini fara til lónir, sigst. Fíggjarkarmarnir sýnast trongir, men forða hesir karmar fyri, at tey sum velja millum framleitt tilfar og keypt tilfar líkur ásetingar, sum eru í samsvari við settu karmarnar? Tað kann vera ílt at skilja. Vísandi til sannroyndina, at KvF ikki bara eru fólksins vaktarhundar, men eisini hava

átikið sær leiklutin at gera av hvørjum veruleika tey velja at vaka yvir, og soleiðis tilætlað gera viðurskifti til dagsins issue, liggur tað tí ein ovurhondstór ábyrgd hjã programmleiðslunum at hava eygu eftir, hvat verður sett á dagsskrã. Hjã okkum hava vit fleiri dømi um mál, sum í substansi lítlan týðning hava havt, men orsaka exponeringini í vikur og mánaðir gerast høvuðsmálini. Eitt dømi um hetta er upp-skotið um 266.b. Fyri mítt viðkom-andi eitt mál, sum bert hevði eitt signalvirði og tí einki reelt virði í teirri løtu, tað varð drigið í ljósmála. Kanska kann KvF grundgeva sína exponering við at eingin skal líða undir mannminkan orsakað av húðaliti, kyni, átrúnaði ella tjóðskapi, sum publicservice-sáttmálin greinar. Kortini fekk hetta málið slíka rúmd, at tað var kanska størsta málið í mánaðir, og tá tað loksins var samtykt broytti tað isolerað einki. At so viðgerðin hevði aðrar avleiðingar við nýggjum exponeringum á kynsliga orientering, er ein heilt onnur søga. Var tað ætlanin, so hava miðlarnir arbeitt við fjaldari dags-skrã, sum ikki er í samljóði við setningarnar avtalaðir eru millum aðalráð og miðilin. Sama er galdandi fyri onnur etisk mál, sum krevja stórt var-semi í miðlunum, skal nakað skilagott spyrjast burturúr. Her kann eg nevna fosturtøku, ílegumanipulering og onnur sera prinsipiell og eym mál. Slík mál eiga ikki at kloyva borgarnar í partar, har tey mest víðgongdu heinta bílig poeng uppã avgjördar

støður. Miðlaviðgerð, sum í seinasta enda kann skaða tey, sum broyttir viðgerðarháttir annars skuldu tryggja betri og hóskaði karmar og/ella livikor. Her hevur KvF ein stóran og avgerandi leiklut at tryggja sakliga upplýsing, har bæði átrúnaður og siðalæra føroyinga ikki verður traðkað undir fótum. **Soldið** Vit kunnu tí staðfesta, at virðis-grundarlagið hjã miðlafólku er avgerandi fyri, hvat verður valt og kanska serlíga frávalt. Sagt øðrvísi, so liggur allur deffinitionsrætturin í hondunum á nøkrum fáum, sum í roynd og veru kunnu fremja ella tálma fríu debattini, tá allur "veruleikin" skulu gjøgnum sjóneykuna, sum tey byggja sína vitsku á. Hetta er ikki sørt vandamikið. Farnu árin er KvF tíverri far-ið burturfrã fríu debattini í útvarpi og sjónvarpi, har vit fyri árum síðani kundu lurta eftir orðaskiftum millum mótstandandi meiningar, og har lurtarar kundu ringja og siga sína hugsan, til at vit nú hava fingið tilgjørð set-up, har alt skal fara gjøgnum soldið hjã tíðindafólkinum, sum skipar fyri orðaskiftinum. Hetta er vandakós, sum doyvir upplýsingar- og talufrælsið, men ístaðin exponerar á tann defina-tiónsrættin, sum tíðindafólk átaka sær. Eisini kann slík atferð í KvF orsaka, at bæði moralsk og etisk mørk verða flutt í samsvari við tær allýsingar, sum rákið í miðli-num hevur. Hetta er sertakliga principielt og ikki sørt órógvandi. Samanumtikið ákalla

tíðindafólk sær ein integritet í sendingunum, sum illa ber til at seta spurnartekin við. Um onkur varpar ljós á skeivar ella tillagaðar vinklingar, so tykist svarið at byggja eina sentripala fatan av egnum leikluti sum ger, at man heldur, at tíðindafólkini fáa ílt í sína sjálvsfatan av berari indignatiún. Hetta er at líkna við úttalilsini hjã stjórnum í KvF herfyri, har hon sammetti síni starvsfólk við primadonnur. **Rótleys offur** Miðlarnir hava eisini ovurhonds stóra ávirkan á yngra ættarliðið og teirra fatan av samtiðini. Miðlaverðin kann gera tilstund-andi ættarliðini vinglut og stóðuleys, sum passívt leppa í seg sendingarnar, sum í jøvnum streymum verða varpaðar teimum. Markleysi floymurin ger tey til rótleys offur, sum ikki megna at fyrihalda seg kritískt til týðning og innihaldið í sendingunum. Meðan góðir vanar og tradi-tiónir fána burtur sum leiðreglur, svinnur eisini fatanin av, hvat er rætt og hvat er skeívt. Góðir síðir og virðingir hvør fyri øðrum fær aðrar dimensiónir - ja, missa sín upprunatýðning. Vaksandi partur av informationini og harvið fatanini av sínámillum sambondum verður ordnað umvegis músaknøttin, har tilber at ognã sær tað einum lystir - ikki minst porno, harðskap, fanatismu og annað lættisoppakent. Tað ónormala verður normalt og øvugt. Í hesum sambandinum hevur Kringvarpið av og á roynt seg við undirhaldssendingum við skiftandi hepní.

Í vetur var framhaldssending í SvF - Moldvarp, sum, umframt (eftir míni fatan) poengleys, eisini í flestu pørtunum var beinleiðis blasfemisk. Henda sending var ikki KvF til rós, tvørturímóti. Og í seinastuni hevur so SvF sent íslenska skemtisending, sum neyvan kann roknað at hoyra undir jaligu ásetingarnar í publicservice- sáttmálanum. **Bulverk** Sæð í hesum veruleikanum, so hevur KvF eina óvurstóra uppgávu heldur at varpa ljós á og gera sendingar, sum styrkja okkara kristna siðaarv, mentanar-virði og ikki minst varpa ljós á mørkini millum rangt og rætt. At verja tað sum gott er, at vera eitt jalígt bulverk móti áhaldandi floyminum av spillandi tilfari, sum nærum markleyst stendur øllum í boði. Kringvarp Føroya skal, um-framt at vera álitisvekjandi og dyggasti tíðindaberin, endurspegla gerandisdagin og veruleikan hjã føroyingum í øllum sínum fjólbroytni innan átrúnað, livihátt, frítíð, arbeiðs- og familjulív. Tí liggur tað ein ovurhonds stór ábyrgd á herðunum hjã KvF. Ein sera krevjandi uppgáva, sum leiðsla og starvsfólk skulu taka í størsta álvara. KvF hevur stórt frælsi í sínu virki. Frælsi, sum gevur myndugleika og móguleikar, men sum sanniliga eisini krevur ábyrgd fyri hvussu disponerað verður. Vónandi fer KvF framyvir at hava hepna hond at virka í samsvari við lóg og public-service avtalar - føroyska fólkinum at frama.